

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра філології та мовної комунікації



ФОЛЬКЛОРНА ПРАКТИКА. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Дніпро
НТУ «Дніпровська політехніка»
2021

УДК 398 (477)

Б 69

Біляцька Валентина. Фольклорна практика. Методичні рекомендації для студентів спеціальності 035 Філологія, освітньо-професійна програма «Українська мова та література». Дніпро : НТУ «ДП», 2021. 24 с.

Розробник :

Біляцька В.П., доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри філології та мовної комунікації Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Рецензенти:

доктор філологічних наук, професор Віра Просалова
кандидат філологічних наук, доцент Людмила Ромас

Методичні рекомендації погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 035 Філологія (Протокол №1 від 31.08. 2021), за поданням кафедри філології та мовної комунікації (протокол № 11 від 7 липня 2021 р.).

«Фольклорна практика. Методичні рекомендації» призначено студентам-філологам для підготовки й дослідження усної народної творчості Придніпров'я в контексті компаративного узагальнення на національному рівні, з урахуванням локальних варіантних відмінностей у фольклорних реалізаціях.

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри філології та мовної комунікації, проф. С.Є Ігнат'єва

© В. П. Біляцька, наук. редакція, 2021
© НТУ «Дніпровська політехніка», 2021

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.	7
БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	9
ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	9
ЗМІСТ ПРАКТИКИ	10
ІНСТРУКТАЖ.....	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	15
ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ....	21
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.	21

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практика є важливою та обов'язковою ланкою освітнього процесу і дає можливість забезпечити набуття здобувачам вищої освіти фахових компетентностей. В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 035 Філологія «Українська мова та література» передбачено проходження студентами *фольклорної практики*. Фольклорна практика – це складова частина практичної підготовки фахівців-філологів для студентів I курсу розроблена на основі:

- Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93;

- Проекту Положення «Про практичну підготовку студентів вищих навчальних закладів» від 09.02.2011, розробленого Міністерством освіти і науки України;

- Рекомендацій щодо проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 № 970 «Про затвердження плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва» та наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.12.2012 № 1448 «Щодо плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва».

Практична діяльність студентів організовується після відповідної теоретичної підготовки, як узагальнюючий і підсумковий результат засвоєння ними вивченого курсу «Усна народна творчість», що дає можливість практично закріпити отримані знання.

Представлені методичні рекомендації є частиною єдиної системи навчально-методичної документації, яка визначає організацію, планування і проведення навчального процесу в органічному зв'язку з іншими міждисциплінарними курсами, що забезпечує підготовку майбутнього фахівця.

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 035 Філологія, спеціалізації «Українська мова та література» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни П 1 «Фольклорна практика» віднесено такі результати навчання.

ПРН 13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
ПРН 15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
СР 1	Осмишлювати роль лінгво- та літературного краєзнавства Придніпров'я на тлі сучасної культури, аналізувати, інтерпретувати і представляти результати науково-дослідних і практичних робіт з урахуванням різнобічних аспектів дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури рідного краю.

Мета практики – застосування умінь і навичок, теоретичних знань з усної народної творчості, традиційної світоглядності, побуту, звичаїв, ремесел, повір'їв, а також усвідомлення студентами процесу творення і побутування народнопоетичних творів, зокрема Придніпровського регіону як цілісної системи генетично образного фонду народної пам'яті у її соціальному, естетичному функціонуванні і впливові на сучасне духовне життя народу. В інформативно- соціальному знайомстві не забути про виявлення рівня образного мислення носія, його впливу і взаємовпливу на оточення.

Оскільки завданням фольклорної практики є виявлення духовного рівня носія фольклору, естетика його побуту, рівень образної свідомості, соціального оточення, основне для збирача – не потонути в зливі інформації, пам'ятати, що визначальним є рівень фольклорної

пам'яті носія і її взаємозв'язку з реальним, образним, соціальним оточенням. Фольклорна практика має сприяти змістовному (на основі фольклорних зразків) поглибленню і теоретичному визначенню (на основі фольклористичних досліджень) ґрунтовних знань студентів зразків усної народнопоетичної творчості (в межах регіону і в контексті українського фольклору) зібраних індивідуально матеріалів: етнографічних, естетичних, морально-етичних, історико-поетичних аспектів. Бази проходження практики – околиці міста Дніпро, міста і села Дніпропетровської області, місце проживання студента в Україні.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр р ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
ПРН 13	ПРН 13.1- П 1	Поглиблення й закріплення знань з усної народної творчості студентами, які були отримані під час вивчення дисципліни «Усна народна творчість»; набуття практичних навичок збору й систематизації фольклорного матеріалу.
	ПРН 13.2- П 1	Навчитися бачити сучасний етап і значення усної народної творчості, застосовувати знання в історичному розвитку й сучасному стані; виробити основні навички фольклориста-збирача.
ПРН 15	ПРН 15.1- П 1	Уміти робити самостійні спостереження над побутованням, розвитком українського фольклору, проявляти практичний інтерес збирання і вивчення фольклору та його носіїв (відомих українських кобзарів та піснетворців, фольклористів).
СР 1	СР 1-П 1	Вироблення творчого дослідницького підходу до фольклористичної діяльності; залучення студентів, які зацікавилися українською усною народною творчістю до наукової роботи.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна П 1 «Фольклорна практика» проходить після 2-го семестру відповідно до навчального плану, базовими для цієї дисципліни є:

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф 3 Усна народна творчість	<p>Поглибити значення терміна фольклор, особливості усної народної творчості як виду мистецтва слова, акцентувати на специфічних рисах, теорії походження, історії розвитку фольклористики, напрямках та школах, проблемах вивчення предмета на сучасному етапі.</p> <p>Уміло працювати з першоджерелами фольклору, збірниками фольклорних текстів, періодичними виданнями; використовувати літературно-критичні праці про фольклор, готувати усні й письмові повідомлення, реферати.</p> <p>Оцінювати значущість вивчених творів усної народної творчості для національної та світової культур; розрізняти за основними ознаками фольклорний та літературний тексти; застосовувати знання літератури та фольклору в історичному розвитку й сучасному стані.</p> <p>Систематизувати знання у вивченні обрядової поезії, визначати такі складники, як обряд, звичай, обрядовість, свято, вірування, автентичний і вторинний фольклор, фольклоризація.</p> <p>Визначати розвиток, побутування, функціонування, трансформацію фольклорних жанрів у різні історичні періоди, їхнє місце в цілісній жанровій системі. Характеризувати героїв як носіїв певних морально-етичних цінностей, національного ідеалу, української ментальності.</p> <p>Аналізувати поетику фольклорних творів, визначати основні художні засоби усної народної творчості (постійний епітет, заперечне порівняння, метафора, алегорія, гіпербола, риторичне запитання, поетичний паралелізм тощо); застосовувати набуті знання під час вивчення історико-літературних дисциплін.</p> <p>Самостійно здобувати і систематизувати знання про відомих українських кобзарів та піснетворців, найвидатніших українських фольклористів та діяльність фольклористів рідного краю.</p>

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	Уміти записувати фольклорні твори, складати їхні паспорти, виробляти навички роботи з носіями фольклору; дбати про збагачення методичного фонду засобів та прийомів розгляду фольклорних текстів.

ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота
практичні	180		180		180
РАЗОМ	180		180		180

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН13.1- П 1 ПРН 13.2- П 1	Настановча конференція з фольклорної практики. Ознайомлення студентів із завданням та змістом фольклорної практики; з методикою майбутньої збирацької роботи, порядком ведення щоденників практики, спостережень і нотаток, збору й обробки фольклорно-етнографічних матеріалів тощо. Вивчення матеріалів проходження практики. Опрацювання навчальної і методичної літератури про проходження фольклорної практики.	18
ПРН13.1- П 1 ПРН 13.2- П 1	Інструктаж з правил техніки безпеки для студентів із належною підзвітністю.	2
	Знайомство з носіями фольклору.	130

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПРН 18.1- П 1 ПРН 18.2- П 1	<p>Паспортизування записів (хто записав: прізвище, ім'я та по батькові студента-практиканта; де і коли зроблено запис; назва населеного пункту й дата: число, місяць, рік, та від кого (прізвище, ім'я та по батькові інформатора, рік його народження, професію чи рід занять).</p> <p>Кожен метод контролю сприяє: виявленню вміння та навичок студентів систематизувати, узагальнювати досліджуваний фольклорний матеріал; розвитку пізнавальної активності, самостійності, наполегливості; вихованню сумлінності, відповідальності самостійно отримувати фольклорну інформацію. Для цього студенти повинні:</p> <p>спілкуватися з носіями фольклору, робити записи; користуватися аудіо-і відеозасобами запису фольклорних текстів «з голосу»; вільно орієнтуватися у різновидах і жанрах фольклору; користуватися питальником для отримання інформації в галузі фольклору; систематизувати та класифікувати фольклорні тексти; вести щоденник запису фольклору.</p>	
ПРН 15.1- П 1 СР 1- П 1	<p>Оформлення матеріалів фольклорної практики: систематизація, укладання. Індивідуальні консультації з питань оформлення зібраних матеріалів.</p>	15
ПРН 18.1- П 1 ПРН 18.2- П 1 ПРН 15.1- П 1 СР 1- П 1	<p>Звіт про проходження фольклорної практики. Подача фольклорних матеріалів на кафедру після їх оформлення.</p> <p>Виставлення оцінки за практику з урахуванням виконання кожним студентом певного обсягу робіт, якості записів у щоденнику, ступеня володіння теоретичним матеріалом та набутих практичних навичок.</p>	15
	РАЗОМ	180

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Збирання, систематизація та збереження фольклорних матеріалів є актуальними на всіх етапах розвитку фольклористики як науки. Фольклористиці, *що вивчає закономірності та особливості розвитку фольклору, характер і природу, сутність, тематику, особливості побутування та функціонування текстів народнопоетичної творчості на різних етапах розвитку, жанрову систему й поетику*, передував багатовіковий досвід збирання (запису) фольклорних текстів та їхньої обробки. Внаслідок різних поглядів на усну народну словесність та підходів до її вивчення з різних позицій, виник ряд теорій, які лягли в основу вироблених шкіл фольклористики – міфологічної, міграційної, культурно-історичної та їхніх напрямків. Виробленню теорій сприяла робота товариств, фольклорно-етнографічних експедицій.

Збирацька практика пройшла шлях від перших поодиноких записів, які проводилися швидше з допитливості, до значних комплексних досліджень, які мали на меті всебічне й глибоке вивчення фольклорних традицій. З кожним роком зростає наукове і культурне значення наявних фондів, оскільки традиційний фольклор стрімко зникає, йдуть з життя носії, які володіють скарбами народної творчості.

Збирачеві фольклору необхідно знати і пам'ятати специфіку фольклору: *усність, колективність, анонімність, традиційність, варіативність, стереотипність, імпровізаційність*.

Фольклорна практика для студентів – форма науково-освітньої діяльності, пов'язана з виїздом до іншої місцевості, проживанням і виконанням завдань з дослідження будь-якого фольклорного об'єкта (місцевої / локальної фольклорної традиції) за допомогою адаптованих наукових методик під керівництвом викладача.

Керівник практики забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів, методичних рекомендацій, перелік яких встановлюється відповідною програмою практики:

- доводить до відома студентів вимоги про звітність з практики, прийнятої в університеті, а саме: подання письмового звіту, відповідно оформлені матеріали фольклорної практики;
- у складі комісії приймає заліки з практики;
- подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

ІНСТРУКТАЖ

1. Перед записуванням творів досліднику слід провести підготовчу роботу: ознайомитися з фольклорними творами, поширеними в даній місцевості, з особливостями побуту, праці її мешканців, з місцевою говіркою (діалектом), дізнатися про найкращих і найвідоміших виконавців фольклору. У цьому можуть допомогти місцеві вчителі, краєзнавці, працівники музеїв, клубів, інших культурних установ, учасники народних фольклорних колективів.

2. Необхідно встановити психологічний контакт і довірливі стосунки з виконавцем, неухильно дотримуватися правил ввічливості й етикету, виявляти повагу до носія фольклору, щирий інтерес до його життя. Перед записуванням виконавцю слід пояснити, навіщо записується твір, попросити диктувати твір повільно, слово в слово.

3. Категорично забороняється присвоювати чужі записи, фальсифікувати фольклор. Непорушні етичні заповіді фольклориста – це сумлінність і правдивість. У випадку, коли твір переписується з рукописного альбому (співаника), про це треба зазначити.

4. Текст має бути переданий без змін, відповідно до його звучання, без пропусків, перекручень, перестановки слів. Записувати треба тією мовою, якою твір виконується. Не дозволяється перекладати твори!

5. Необхідно обов'язково поцікавитися, звідки відомий виконавцеві даний твір (особливо у випадках, коли виконавець фольклору родом із іншої місцевості чи змінив місце проживання).

6. Діалектні, просторічні, рідковживані слова треба пояснювати у виносках, спитавши у виконавця про їхнє значення. Слід фіксувати (описувати) манеру виконання твору: жести, міміку, елементи драматизації.

8. Записати слід весь репертуар виконавця. Як стверджує А. Іваницький, «...на перший час, поки не визначилися наукові чи практичні інтереси збирача, записувати слід усе: пісні давні і сучасні (створені народом); студентські, туристські, авторські, що побутують в усній традиції тощо. Не все з цього матеріалу відзначається однаковою науковою і художньою вартістю, але це не повинно зупиняти фольклориста-збирача. Він мусить керуватися не естетичними критеріями («подобається» – «не подобається»), а розумінням високої місії літописця історії народної музичної культури в усіх її протиріччях».

9. Кожний твір повинен бути паспортизований. При записі на аудіо-чи відеокасету слід задиктувати паспорт на плівку.

10. Запропонований нижче опитувальник має орієнтовний характер.

Питання призначені збирачеві фольклору. Як зазначає А. Іваницький, «питання слід вивчити напам'ять, щоб не насторожувати співака зайвими паперами і не забирати дорогоцінного часу». Питання виконавцю треба ставити в такій формі, щоб він їх зрозумів. У процесі бесіди можуть виникати нові питання.

11. Дозволяється розширювати одні розділи опитувальника за рахунок інших, залежно від наявного матеріалу.

12. Предметні додатки також мають бути паспортизовані.

Згідно з навчальним планом, навчальна (фольклорна) практика продовжується чотири тижні (20 днів) влітку (червень-липень).

У II півріччі слід провести семінар, з метою підготовки студентів з питань методики й техніки записування народних творів. Щоб навчити студентів записувати твір у природній обстановці його побутуванні, варто запрошувати на заняття з народної творчості відомих народних виконавців. Доцільно також прослухувати записи магнітофонної стрічки тих творів, які записані студентами-практикантами в попередні роки на території нашої області.

Організаційно-методичну роботу здійснює кафедра філології та мовної комунікації. Керівники, яких призначає кафедра, встановлюють зв'язок з керівництвом місцевості, де група буде проходити практику. Перед виїздом з студентами проводяться організаційні збори, на яких підводяться підсумки готовності студентів до практики.

При проведенні практики керівник всіляко сприяє налагодженню творчих контактів з місцевими жителями, для яких зрозумілою має бути мета приїзду студентів, треба виступити по радіо, на сторінках районної газети, що істотно допоможе в налагодженні контактів з місцевим населенням.

Життя рішуче відкинуло необґрунтовану тезу про відмирання народнопоетичної творчості. У наш час широко лунають народні пісні, думи, частівки та коломийки; талановиті та старі люди розповідають цікаві народні казки, перекази, легенди та оповідання; різнобарвними перлинами розсипаються по нашій землі мудрі народні прислів'я та приказки.

Зібрати й записати поетичне багатство – це почесний обов'язок. При цьому звернути увагу на:

1. Достовірність матеріалу.
2. Широке представлення жанрів мовами, якими володіє носій.
3. Класифікацію за жанрами.
4. Загальну кількість матеріалів.
5. Найбільш оригінальні твори.
6. Оформлення матеріалів:

а) паспортизація (ім'я, прізвище, по батькові носія, рікнародження, місце попереднього проживання; рік запису, назва населеного пункту, прізвища записувачів, ініціали);

б) обов'язкова звукова паспортизація на початку і в кінці плівки;

в) чіткість, охайність запису на плівці і в зошиті;

г) вичерпність відповідей за питальником;

д) представлення вікових категорій (80-60, 60-40, 40-20).

7. Склад групи для роботи за комплексним питальником (2-4 чоловіки).

8. Звіт. Науковий аналіз фольклорного матеріалу (матеріали відповідей за питальником). Для звіту за питальником (додатково):

а) жанрова особливість текстів;

б) художня особливість;

в) специфіка фольклорної пам'яті носія (жанри, варіанти);

г) специфіка фольклорної пам'яті за віком;

д) що найбільше запам'яталося під час експедиції?

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ
--------------------------	-----------------------------

Навчальне заняття	Засоби діагностики	Процедури	Засоби діагностики	Процедури
Виконання практичних завдань		Звіт про виконану роботу, про бесіди з носіями фольклору.		Визначення середньозваженого результату поточних контролів.

Під час поточного контролю практичні заняття оцінюються за якістю усних відповідей до яких додається певна кількість балів за контрольні опитування під час лекцій.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
– концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння/навички		
– поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері	Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
професійної діяльності або навчання	застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
<i>Комунікація</i>		
– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; – збір, інтерпретація та застосування даних; – спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
МОВОЮ, УСНО ТА ПИСЬМОВО	<ul style="list-style-type: none"> - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>– управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>– спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>– формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>– організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>– здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел 	<p>95-100</p>

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання:

- Персональні комп'ютери;
- Дистанційна платформа MOODLE.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Базиль Л. Роль етнографічної практики в літературознавчій підготовці майбутнього вчителя-словесника. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. №12. С. 34–39.
2. Костик В. В., Юрійчук М. І. Фольклорна практика: Методичний посібник. Чернівці: ЧДУ, 1997. 32 с. // <http://clg-phil.chnu.edu.ua>

3. Коваленко Н.Д., Щегельський В. В. Фольклорно-діалектологічна практика: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Буйницький О.А., 2015. 144 с.
4. Кудря Г. М. Усна народна творчість: Навчально-методичні матеріали для студентів філологічного факультету (спеціальність – українська мова та література). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2005. 28 с.
1. Українське народознавство. / За ред. С.П.Павлюка. Львів: ВЦ «Фенікс», 1994. 608с.
2. Руснак І.Є. Український фольклор: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 304 с.
3. Семенов О. М. Український фольклор: Навчальний посібник. Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. 255 с.
4. Сивачук Н. Фольклорна практика – складова народознавчої підготовки студента-філолога. *Рідна школа*. 2000. № 10. С. 46– 47.
5. Фольклорна практика: Метод. вказівки для студ. спец. «Українська мова і література». / Уклад. Т. В. Вільчинська. Хмельницький: ХНУ, 2005. 28с. // library.tup.km.ua
6. Філоненко С.О. Усна народна творчість. Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 416 с.
7. Фольклорна практика. Програма та методичні рекомендації для студентів мистецького факультету. Кіровоград, 2006. 25 с. // www.kspu.kr.ua

РЕСУРСИ

1. Дніпровська міська бібліотека <http://www.library.dp.ua/>
2. Науково-технічна бібліотека НТУ «Дніпровська політехніка»
<http://lib.nmu.org.ua/>
3. Національна бібліотека України імені Володимира Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна парламентська бібліотека України <https://nlu.org.ua/>
5. Львівська національна наукова бібліотека імені Василя Стефаника
<http://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/>

ФОЛЬКЛОРНА ПРАКТИКА. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для студентів освітньо-професійної програми 035 Філологія «Українська
мова та література»

Розробник:
Валентина Петрівна Біляцька

У редакції автора

Підготовлено до виходу у світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19